

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Tos/40/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125010501
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašistová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8125010501.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Lucie Bašistovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Gabriely Dubovej, PhD. na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03.12.2025, v trestnej veci odsúdeného A. B. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 31PP/24/2025 zo dňa 05.11.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku z r u š u j e napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 3 Tr. zákona odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Trenčíne, trvale bytom B. C. D. E. XXX, okr. F. G. F. H., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov, p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, sp. zn. 2T/75/2017 zo dňa 27.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/49/2020 vo výmere 7 (sedem) rokov a trestným rozkazom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, sp. zn. 1T/98/2010 zo dňa 10.11.2020, kde zvyšok trestu odňatia slobody predstavuje 1 (jeden) mesiac a 17 (sedemnášť) dní a rozsudkom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, sp. zn. 1T/47/2021 zo dňa 11.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/52/2022 zo dňa 26.07.2022 vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona u r č u j e skúšobnú dobu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na 5 (päť) rokov.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona n a r i a d ť u j e probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zákona, ods. 4 písm. k/ Tr. zákona u k l a d á zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 3 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v I., trv. bytom B. C. D. E. XXX, okr. F. G. F. H., t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov, na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, sp. zn. 2T/75/2017 zo dňa 27.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/49/2020 vo výmere 7 (sedem) rokov a trestným rozkazom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, sp. zn. 1T/98/2010 zo dňa 10.11.2020, kde zvyšok trestu odňatia slobody predstavuje 1 (jeden) mesiac a 17 (sedemnášť) dní a rozsudkom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, sp. zn. 1T/47/2021 zo dňa 11.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/52/2022 zo dňa 26.07.2022 vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený sťažnosť priamo do zápisnice, ktorú následne písomne odôvodnil tým, že mu pri rozhodovaní okresným súdom bola vyčítaná jeho trestná minulosť, ktorá by mu podľa nálezů Ústavného súdu 3ÚS/250/2013-51 zo dňa 18.07.2023 vytýkaná nemala byť. Dňa 04.04.2025 bol okresnému súdu doručený jeho návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Prvé pojednávanie zo dňa 12.05.2025 bolo odročené na deň 26.05.2025 za účelom pripojenia spisu OS TN sp. zn. 7PP/3/203. Nasledujúce pojednávanie bolo odročené za účelom pribratia znalkyne, ktorej bolo súdom uložené vypracovanie znaleckého posudku v lehote do 31.07.2025, kde nebola dodržaná lehota. Posudok odovzdala znalkyňa 17.08.2025, čo je, podľa názoru sťažovateľa, prvé pochybenie. V poradí tretie verejné zasadnutie bolo opäť odročené za účelom vyžiadania spisu na deň 05.11.2025, kde mu okresný súd žiadosť zamietol, pričom vedel od začiatku, že takto rozhodne a aj napriek tomu mu to tak nařahoval, čím došlo k porušeniu jeho ľudských práv. Má za to, že došlo k zneužívaniu právomocí verejného činiteľa, bude preto podávať podnet na prešetrenie na Útvar inšpekčnej služby. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby krajský súd vyhovel jeho sťažnosti a prepustil ho na slobodu. Nakoľko okresný súd neakceptoval písomnosti riaditeľa ústavu, má sťažovateľ za to, že je okresný súd voči nemu zaujatý. Má za to, že spĺňa predpoklady na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

Okresný súd správne zistil, že odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/75/2017 zo dňa 27.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčine sp. zn. 23To/49/2020 vo výmere 7 rokov, trest uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/47/2021 zo dňa 11.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčine sp. zn. 23To/52/2023 zo dňa 26.07.2022 vo výmere 30 mesiacov a zvyšok trest v trestnej veci Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/98/2010 vo výmere 1 mesiaca a 17 dní.

Okresný súd z pripojeného spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/98/2010 zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Nové mesto nad Váhom sp. zn. 1T/98/2010 zo dňa 10.11.2010 bol odsúdený uznaný vinným z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona, v bode 1/ v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona a bol mu uložený spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia za súčasného zrušenia výroku o vine aj treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/26/2010 zo dňa 22.06.2010, ako aj ďalších nadväzujúcich rozhodnutí a tiež zrušenia výrokov o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Nové mesto nad Váhom sp. zn. 1T/111/2009 zo dňa 28.07.2009, rozsudku Okresného súdu Nové mesto nad Váhom sp. zn. 1T/3/2010 zo dňa 26.03.2010 a rozsudku Okresného súdu Nové mesto nad Váhom sp. zn. 2T/100/2010 zo dňa 30.09.2010, ako aj nadväzujúcich rozhodnutí.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/75/2017 okresný súd zistil, že odsúdený bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 2T/75/2017 zo dňa 27.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčine sp. zn. 23To/49/2020 zo dňa 10.08.2020 zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona (na maloletej osobe), za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia za súčasného zrušenia výroku o treste v rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/175/2017 zo dňa 30.01.2018 a všetkých ďalších nadväzujúcich rozhodnutí.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/175/2017 mal okresný súd zistené, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/175/2017 zo dňa 30.01.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčine sp. zn. 2To/25/2018 zo dňa 19.04.2018 bol odsúdený uznaný vinným zo zločinu šírenia poplašnej správy podľa § 361 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zákona (nahlásenie bomby na súde), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokoch a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/47/2021 okresný súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/47/2021 zo dňa 11.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/52/2023 zo dňa 26.07.2022 bol odsúdený uznávaný vinným zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona (pozmenil lekársku správu pri rozhodovaní o žiadosti o prepustenie z väzby), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odôvodnil konštatovaním, že po komplexnom vyhodnotení tak formálnych, ako aj materiálnych podmienok nemal preukázané predovšetkým splnenie druhej materiálnej podmienky pre podmienené prepustenie, a teda, že sa môže od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tejto súvislosti poukázal na doterajší život odsúdeného, ktorý má celkovo 13 záznamov v registri trestov, čo je vysoko nadpriemerné číslo aj vzhľadom na vek odsúdeného, ktorý páchal trestnú činnosť prakticky celý svoj život po dovŕšení trestnej zodpovednosti, pričom veľkú časť života vykonáva aj nepodmienené tresty odňatia slobody. Poukázal tiež na to, že odsúdený už bol raz v minulosti podmienené prepustený, kde sa ale neosvedčil a musel mu byť nariadený zvyšok trestu. Tieto skutočnosti kladú, podľa názoru okresného súdu, na jeho správanie, z hľadiska preukázania polepšenia, v aktuálne vykonávanom treste odňatia slobody pochopiteľne vyššie nároky a v kontexte toho aj získanie vysokého počtu odmien a pozitívne správanie sa vo výkone trestu, vzhľadom na mnohé odsúdenia v minulosti okresný súd hodnotil len ako výsledok prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a snahy o podmienené prepustenie. S poukazom na uvedené je okresný súd toho názoru, že odsúdený je prakticky schopný rešpektovať právne normy len v podmienkach výkonu trestu a v prípade prepustenia sa skôr alebo neskôr vracia k páchaniu trestnej činnosti. Uvedené konštatoval už Okresný súd Trenčín a neskôr aj Krajský súd v Trenčíne pri rozhodovaní o prvej žiadosti o podmienené prepustenie v roku 2024, pričom okresný súd v tomto smere poukázal najmä na argumenty, že v prípade recidívy a opätovného výkonu trestu odňatia slobody vystupuje už viac do popredia práve represívna zložka trestu.

Okresný súd svoje rozhodnutie dôvodil aj charakterom spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, ide o násilný trestný čin, kde ide o sexuálne násilie voči maloletej osobe, pričom zdôraznil tiež postupnú gradáciu páchania trestnej činnosti. Aj keď nepochybne vo výkone trestu došlo k pozitívnej zmene a trendu v premene osobnosti odsúdeného, táto, podľa názoru okresného súdu, za vyššie uvedených skutočností nestačí na to, aby súd mohol konštatovať splnenie predpokladu vedenia riadneho života na slobode a je tu, podľa názoru súdu, významné riziko páchania trestnej činnosti v prípade podmieneného prepustenia. K charakteru trestnej činnosti okresný súd poukázal osobitne aj na evidentný postoj odsúdeného k autoritám, jednak nahlásenie bomby na súde a jednak sfalšovanie lekárskej správy a jej predloženie súdu, pričom v prípade marenia spravodlivosti išlo o trestnú činnosť spáchanú dokonca v chránenom prostredí, počas výkonu väzby. Ani výkon väzby ho teda nijakým spôsobom neodradil od spáchania zločinu, pričom táto väzba, kde sa dopustil trestnej činnosti, sa mu napokon aj započítala do trestu. Napokon dôvodil okresný súd aj závermi znalkyne z odboru psychológia, ktorá síce konštatovala, že odsúdený sa pokorne zmieril s trestom a konanie ľutuje, zaujal primerane kritický postoj, avšak na druhej strane prognózu hodnotí ako neistú, riziko recidívy ako stredné (obdobný záver ako CRA prognóza v rámci hodnotenia), nemožno, vzhľadom k osobnosti, vylúčiť zlyhanie, pravdepodobnosť prispôbiť sa podmienkam na život mimo ústavu je síce možná, ale znížená. Z hľadiska osobnosti znalkyňa konštatovala, že osobnosť odsúdeného je nezrelá, disharmonická, nestabilná, s problémami v kontrole, má sklony k impulzivite a agovaniu. Znalkyňa teda v zásade nevylúčila možné vedenie riadneho života, ale akcentovala neistotu ohľadom prognózy na slobode, čo treba hodnotiť v kontexte už vyššie spomínaných skutočností a rizík a v celosti vykonané dokazovanie podľa názoru súdu nedáva dostatočnú záruku vedenia riadneho života, a teda jednej zo základných materiálnych podmienok tak, ako ich definuje ustanovenie § 66 Tr. zákona.

Krajský súd sa s vyššie uvedeným záverom okresného súdu, že v prípade odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s poukazom predovšetkým na jeho predchádzajúce početné právoplatné odsúdenia, skutočnosť, že už raz bol podmienené prepustený z výkonu trestu, túto možnosť nevyužil a zvyšok trestu odňatia slobody musel vykonať, nestotožňuje, a to z nasledujúcich dôvodov.

Z ustanovenia § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zákona vyplýva, že súd môže osobu odsúdenú za zločin podmienené prepustiť na slobodu po výkone dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody, ak vo

výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie a môže sa od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že odsúdený výkonom dvoch tretín z trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov, výkonom dvoch tretín z trestu odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov a výkonom celého zvyšku trestu odňatia slobody vo výmere 1 mesiaca a 17 dní splnil dňa 27.09.2025 formálnu podmienku týkajúcu sa možnosti podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, prvou je, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie, a druhou je, že môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Prvá materiálna podmienka sa viaže na správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody a jej plnenie preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody).

Splnenie druhej materiálnej podmienky súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Z judikatúry Ústavného súdu SR týkajúcej sa hodnotenia materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorá bola zhrnutá v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 36/2022 z 24.05.2022, vyplýva, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou ich úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy (IV. ÚS 85/2011, IV. ÚS 321/2013).

Všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody však musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti vedia do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať po tom, ako opustí brány väzenia. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok týkajúcich sa možnosti podmiennečného prepustenia odsúdeného na slobodu je preto pre všeobecný súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Pritom správanie odsúdeného je determinované samotným výkonom trestu odňatia slobody, ako aj plnením jeho účelu, ktorý spočíva v prevencii pred ďalším páchaním trestnej činnosti a výchove odsúdeného k vedeniu morálneho a slušného života (III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011).

S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Zmyslom podmiennečného prepustenia nie je odmieniť odsúdeného za dobré správanie vo výkone trestu – nejde o dobrodenie pre odsúdeného, a nemôže tak byť ani paušálne vylúčené u niektorých kategórií odsúdených, napr. recidivistov, ako špecifické sprísnenie trestného postihu. Nariadenie podmiennečného prepustenia z výkonu trestu je namieste vtedy, ak už k náprave, resp. k dosiahnutiu účelu trestu ďalší pobyt odsúdeného vo výkone trestu nie je nutný, pričom možno vzhľadom na všetky relevantné okolnosti predpokladať, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. V tomto smere je dôležité mať na pamäti, že vytvorenie špeciálnej, prísnejšej právnej úpravy podmiennečného prepustenia zo strany všeobecného

súdu pre recidivistov, ktorí v minulosti „nevyužili šancu“ v podobe podmieneného prepustenia a vo výkone trestu sa ocitli znova, nemožno z ústavnoprávneho pohľadu akceptovať (nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 2201/16 z 3.1.2017).

Krajskému súdu je zrejmé, že trestná minulosť je relevantným faktorom pri rozhodovaní o podmienenom prepustení odsúdeného. Avšak predpoklad vedenia riadneho života v budúcnosti nemôže byť založený predovšetkým, či dokonca výlučne na trestnej minulosti konkrétneho jednotlivca. Je potrebné zohľadniť ďalšie aktuálne poznatky o osobe odsúdeného, stav jeho nápravy i prostredie, v ktorom by sa ocitol po prípadnom podmienenom prepustení na slobodu, ako aj zaoberať sa okolnosťami spáchania trestnej činnosti s ohľadom na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného. Trestnú minulosť nemožno hodnotiť formalisticky – koľkokrát bol jednotliviec odsúdený, koľkokrát vykonával nepodmienený trest odňatia slobody, či koľkokrát porušil podmienky podmieneného prepustenia. Je potrebné zvážiť, pred akou dlhou dobou a z akých dôvodov došlo k spáchaniu predchádzajúcich trestných činov a či možno od odsúdeného na základe jeho aktuálneho výkonu trestu očakávať, že povedenie riadny život (nálezy Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 2201/16 z 3.1.2017 a sp. zn. II.ÚS 1945/20 z 29.1.2021 a obdobne nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 36/2022).

V načrtnutých súvislostiach je potrebné pripomenúť, že jedným z účelov trestu je aj vytvorenie podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život (§ 34 ods. 1 Tr. zákona), resp. vytvárať podmienky umožňujúce podporovať a rozvíjať pozitívne osobnostné rezervy pre resocializáciu odsúdených, aby viedli riadny život (§ 1a zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Nariadenie podmieneného prepustenia z výkonu trestu je namieste vtedy, ak už k náprave, resp. k dosiahnutiu účelu trestu ďalší pobyt odsúdeného vo výkone trestu nie je nutný, pričom možno vzhľadom na všetky relevantné okolnosti predpokladať, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2201/16 z 3. januára 2017 a tam citovaná odborná literatúra).

Pri posudzovaní žiadostí o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je tiež potrebné vziať do úvahy, že § 68 ods. 1 Tr. zákona umožňuje uložiť odsúdenému primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 Tr. poriadku. Mieru rizika, ktorá je spojená s podmieneným prepustením odsúdeného, tak možno zmierniť uložením týchto opatrení (I. ÚS 36/2022). Pokiaľ ide o konkrétne posúdenie okolností tej-ktojej veci, je potrebné poukázať tiež na to, že riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody disponuje najkomplexnejšími a najrelevantnejšími informáciami o odsúdenom, keďže je de facto v priamom kontakte s ním (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Urtos/6/2020 z 18.11.2020).

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Prešov, s miestom výkonu v Sabinove, v kde súčasnosti vykonáva trest v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, vyplýva, že odsúdený pokyny a príkazy príslušníkov plní, pričom bol aj šestnásťkrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol, má evidované štyri negatívne poznatky. Jeho správanie viedlo k preradeniu z ústavu zo stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Resocializačná prognóza je podľa záverov hodnotenia riaditeľa ústavu menej priaznivá a riziko recidívy stredné. Vzhľadom na vyššie uvedené riaditeľ konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, a preto odporúčal jeho podmienené prepustenie s dohľadom za súčasného uloženia povinnosti sa zamestnať v skúšobnej dobe a lebo sa o zamestnanie preukázateľne uchádzať a pripojil sa aj k návrhu odsúdeného o podmienené prepustenie.

V rámci resocializácie sa odsúdený pravidelne zúčastňoval skupinových aktivít v rámci kultúrno osvetovej činnosti, bol členom rôznych krúžkov, bol pracovne zaradený počas výkonu trestu v ústave na výkon trestu odňatia slobody v Ilave, v Hrnčiarovciach nad Parnou, v Dubnici nad Váhom, ako aj v Prešove, kde aktuálne vykonáva trest odňatia slobody. Odsúdený bol v období od 02.01.2025 do 28.05.2025 umiestnený vo výstupnom oddiele, ktorý je zriadený v rámci projektu „Šanca na návrat 2“ s cieľom plynulého prechodu do občianskej spoločnosti. Hlavným cieľom výstupného oddielu je príprava odsúdených na život po prepustení z výkonu trestu, zníženie rizika sociálneho vylúčenia a zvýšenie kompetencií pri uplatnení sa na trhu práce. Aktivity realizované vo výstupnom oddiele sú zamerané na

korekciu nereálnych očakávaní odsúdeného súvisiacich s prepustením na slobodu, na podporu procesu zmeny, na motiváciu k vedeniu života bez trestnej činnosti a na tvorbu plánov sociálneho začlenenia po prepustení. Menovaný v rámci výstupného oddielu absolvoval moduly, ktoré boli zamerané na oblasti: sociálna komunikácia, sebazpoznanie, finančná gramotnosť, závislosti, zamestnanosť, rodinné vzťahy a právne aspekty. Počas realizovaných aktivít sa odsúdený správal slušne a disciplinovane. Sociálny kontakt udržiava s matkou, bratmi, sestrou, dcérou prostredníctvom telefonických hovorov a osobnej korešpondencie. S priateľmi je v korešpondenčnom kontakte. V mesiaci február 2025 riaditeľ ústavu povolil odsúdenému dvakrát voľno na opustenie ústavu v zmysle § 65 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za účelom vybavovania dokladov a za účelom návštevy kultúrnych a športových a osvetových podujatí.

Na základe uvedeného je, podľa názoru krajského súdu, možné v prvom rade konštatovať, že odsúdený jednoznačne vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, a že teda splnil prvú materiálnu podmienku podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ okresný súd zdôraznil, že v prípade marenia spravodlivosti išlo o trestnú činnosť spáchanú odsúdeným počas výkonu väzby, teda v chránenom prostredí, krajský súd uvedené konanie odsúdeného nebagatelizuje, napokon odsúdený bol za neho právoplatne odsúdený, avšak pokiaľ ide o proces prevýchovy, je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že uvedeného trestného činu sa odsúdený dopustil ešte v roku 2018, a to počas výkonu väzby, pričom od uvedeného protiprávneho konania až doposiaľ bolo jeho správanie v ústave na výkon trestu na požadovanej úrovni, o čom svedčí aj 16 disciplinárnych odmien, pričom disciplinárne potrestaný nebol ani raz.

Ďalším dôležitým faktorom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je aj postoj samotného odsúdeného k ním spáchanej trestnej činnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Urtos/7/2020 z 19.11.2020). Odsúdený A. B. má k spáchanej trestnej činnosti kritický postoj, svoje konanie ľutuje, chce viesť riadny život, starať sa o svoju maloletú dcéru a o svoju chorú matku a zamestnať sa. Zo záverov znaleckého posudku znalkyne C. E. vyplýva, že odsúdený zaujal k účelu trestu pokorný a akceptujúci postoj, účelu trestu rozumie a v racionálnej rovine ho prijíma, hodnotí ako účelný, nakoľko mu práve výkon trestu odňatia slobody umožnil uvedomiť si svoje asociálne správanie. K trestnej činnosti zaujíma primerane kritický postoj, svoje konanie ľutuje a má predstavu a snahu o primeranú nápravu v budúcnosti. Vníma zmysel a potrebu právnych zákonov a noriem, ako aj ich dodržiavania. Odsúdený akceptoval svoj trest a svoje konanie ľutuje, uvedomuje si materiálne aj nemateriálne škody, ktoré spôsobil druhým.

Vhodné predpoklady pre to, aby v prípade podmiennečného prepustenia odsúdený žil riadnym životom, vytvára, podľa názoru krajského súdu, aj stabilné rodinné prostredie. Odsúdený pri svojom výsluchu uviedol, že bude žiť na adrese trvalého bydliska a chce sa zamestnať vo Volkswagene v Bratislave, pričom vzhľadom na zamestnanie aj počas výkonu trestu, krajský súd o zamestnaní sa odsúdeného po prepustení z výkonu nemá pochybnosti.

Vychádzajúc z obsahu vykonaných dôkazov krajský súd v danom prípade dospel k záveru, že u odsúdeného A. B. je splnená aj druhá materiálna podmienka.

Vzhľadom na uvedené musí krajský súd konštatovať, že záver okresného súdu v tom smere, že odsúdený nespĺňa zákonom požadované materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nie je správny. Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti k záveru, že všetky zákonom vyžadované podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného, uvedené v ustanovení § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona boli splnené.

Podľa krajského súdu, odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie do takej miery, že možno od neho očakávať, že povedie v budúcnosti riadny život. Pozitívne pôsobí aj kontakt odsúdeného s blízkou rodinou, z ktorého možno vyvodíť žiadúcu a trvalú existenciu sociálneho zázemia odsúdeného po jeho prepustení na slobodu.

S prihliadnutím na povahu a závažnosť predmetnej trestnej činnosti, na okolnosť, že do rozporu s Trestným zákonom sa už odsúdený v minulosti dostal, na osobu odsúdeného a nevykonaný zvyšok predmetného trestu odňatia slobody, krajský súd zároveň podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona uložil odsúdenému v spojení s podmiennečným prepustením skúšobnú dobu podmiennečného odsúdenia vo

výmere 5 rokov, teda v hornej polovici zákonom stanovenej sadzby a túto považuje za primeranú. Odsúdený počas jej plynutia bude mať možnosť svojím riadnym životom, teda bez toho, aby sa dopúšťal akejkoľvek protiprávnej činnosti, vrátane trestných činov a priestupkov, preukázať, že doterajší výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody k jeho náprave naozaj postačil. V opačnom prípade súd rozhodne, že odsúdený zvyšok trestu vykoná.

Na posilnenie eliminácie rizika recidívy krajský súd rozhodol aj o uložení probačného dohľadu nad osobou odsúdeného vo výmere 2 rokov, vrátane povinnosti zamestnať sa alebo aspoň sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie, ktorá je jednoznačne spôsobilá znížiť mieru rizika, ktorá je spojená s podmieneným prepustením odsúdeného.

Tieto obmedzenia a povinnosti spoločne s probačným dohľadom tak budú, podľa názoru krajského súdu, viesť odsúdeného k riadnemu životu po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Ako nedôvodnú vyhodnotil krajský súd námietku odsúdeného týkajúcu sa preťahov v konaní pred okresným súdom. Na základe prieskumnej povinnosti krajský súd v postupe okresného súdu nenašiel dlhšie obdobia nečinnosti, a je preto na mieste konštatovanie, že v predmetnej veci okresný súd postupoval zákonne a plynule. Namietané odročovania verejných zasadnutí je možné vyhodnotiť ako odôvodnené za účelom riadne vykonaného dokazovania nevyhnutného pre rozhodnutie o návrhu odsúdeného na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Nad rámec doposiaľ uvedeného na doplnenie argumentácie krajský súd uvádza, vo vzťahu k obsahu podanej sťažnosti, že o argumentoch odsúdeného k namietanej zaujatosti okresného súdu, ktorý rozhodoval vec, osobitne nerozhodoval, a to s odkazom na § 31 ods. 5 Tr. poriadku v spojení s § 32 ods. 6 Tr. poriadku.

S poukazom na uvedené potom krajský súd zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.